

Warszawa, 19 czerwca 2023 r.
KL/238/103/AM/2023

Pan

Jan Hamerski

Przewodniczący Komisji Infrastruktury
Senat RP

Pan

Zygmunt Frankiewicz

Przewodniczący Komisji Samorządu Terytorialnego i Administracji Państwowej
Senat RP

Szanowni Państwo,

W nawiązaniu do zaproszenia do udziału w posiedzeniu połączonych senackich Komisji Infrastruktury oraz Komisji Samorządu Terytorialnego i Administracji Państwowej, w czasie którego ma dojść do rozpatrzenia *ustawy o zmianie niektórych ustaw w celu ograniczania niektórych skutków kradzieży tożsamości* (druk senacki nr 995, druki sejmowe nr 3251, 3151-A, 3271 i 3271-A), Konfederacja Lewiatan, w załączeniu, przesyła stanowisko do ustawy, z propozycją wprowadzenia zmian do jej tekstu wraz z uzasadnieniem.

Z poważaniem

Maciej Witucki
Prezydent Konfederacji Lewiatan

Załącznik:

Stanowisko Konfederacji Lewiatan do *ustawy o zmianie niektórych ustaw w celu ograniczania ograniczania niektórych skutków kradzieży tożsamości* (druk senacki nr 995, druki sejmowe nr 3251, 3151-A, 3271 i 3271-A)

Stanowisko Konfederacji Lewiatan do ustawy o zmianie niektórych ustaw w celu ograniczania ograniczania niektórych skutków kradzieży tożsamości (druk senacki nr 995, druki sejmowe nr 3251, 3151-A, 3271 i 3271-A)

1. Proponujemy aby treść art. 9b ust. 2 ustawy o kredycie konsumenckim (dalej "ukk") brzmiała następująco:

*"2. Kredytodawca nie może domagać się od konsumenta i jego następców prawnych zaspokojenia roszczenia z tytułu zawarcia umowy o kredyt konsumencki ani zbyć wierzytelności powstałej z tej umowy, jeżeli w chwili zawarcia umowy, z której wynika dochodzone roszczenie, numer PESEL konsumenta był zastrzeżony w rejestrze zastrzeżeń numerów PESEL, **zaś zawarcie umowy o kredyt nastąpiło w wyniku działania osoby trzeciej bez wiedzy i zgody konsumenta.**"*

W naszej opinii wskazany w projektowanym art. 9b ust. 2 ukk skutek jest za daleko idący. Zwracamy uwagę, że taki mechanizm może zezwolić nieuczciwym konsumentom na wykorzystywanie instytucji zastrzeżenia numeru PESEL do celowego zawierania umów bez konieczności spłaty wynikających z nich zobowiązań. Dlatego też w naszej ocenie w przepisie powinien zostać dodany punkt wskazujący na to, że do zawarcia umowy doszło w wyniku działania osoby trzeciej, bez wiedzy i zgody konsumenta. W tym przypadku wystarczające byłoby nawet samo oświadczenie konsumenta, złożone pod rygorem odpowiedzialności karnej, co już w pewnym stopniu chroniłoby kredytodawców przed nadużyciami.

2. Proponujemy, aby treść projektowanego art. 9b ust. 3 pkt 2 ukk brzmiała następująco:

*"(...) udzielenie kredytu konsumenckiego następuje na odległość z wykorzystaniem przez kredytobiorcę środków komunikacji elektronicznej, a **tożsamość konsumenta została zweryfikowana z wykorzystaniem rozwiązań umożliwiających jego identyfikację;**"*

Zaproponowane przez prawodawcę pojęcie "indywidualnych danych uwierzytelniających" wywodzi się z Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 910/2014 z dnia 23 lipca 2014 r. w sprawie identyfikacji elektronicznej i usług zaufania w odniesieniu do transakcji elektronicznych na rynku wewnętrznym oraz uchylające dyrektywę 1999/93/WE oraz ustawy o usługach płatniczych (art. 2 pkt 9d) i oznacza indywidualne dane zapewniane użytkownikowi przez dostawcę usług płatniczych do celów uwierzytelnienia.

Obawiamy się, że użycie tego pojęcia w ustawie o kredycie konsumenckim może doprowadzić do istotnych wątpliwości interpretacyjnych. Dlatego też proponujemy inne brzmienie pojęciowe tego przepisu, co pozwoli na uniknięcie mieszania się reżimów prawnych, tym bardziej, że instytucje pożyczkowe nie są adresatami wyżej wskazanych aktów prawnych.

3. Niezależnie od powyższego **proponujemy, by warunki z pkt 1) i 2) art. 9b ust. 3 ukk były spełniane łącznie, zaś pkt 3) stanowił samodzielną podstawę wyłączającą**, ponieważ nie wszystkie podmioty zawierają umowy o charakterze ciągłym.

Według naszej wiedzy wynikającej z wieloletniego doświadczenia działania w branży pożyczkowej, a także przeprowadzonych analiz, łączne spełnienie wszystkich warunków z ust. 3 art. 9b u.k.k. nie jest konieczne dla spełnienia celu wdrożenia nowelizacji przepisów i ochrony konsumenta, a **będzie jednak stanowiło realne utrudnienie dla pożyczkodawców, a więc również konsumentów, porównywalne z każdorazową weryfikacją bazy pesel.**

W szczególności obecnie przepis przewiduje powielanie podobnych wymogów w zakresie identyfikacji klienta - pkt 2) i 3) w ust. 3. Oba te punkty odnoszą się do identyfikacji tożsamości klienta.

Pozostawienie wymogu łącznego spełnienia wszystkich warunków (z pkt 1 i 2 i 3), spowoduje w istocie zduplikowanie procesu identyfikacji konsumenta. Zakładając, że usługa ma charakter ciągły, to proces identyfikacji nastąpił już na samym początku korzystania z usługi, natomiast w przypadku aktualnego brzmienia przepisu, będzie oznaczać to wymóg dalszych, każdorazowych identyfikacji, pomimo dokonania tej pierwotnej, przy zawarciu umowy o charakterze ciągłym.

Dlatego postulujemy, aby instytucje pożyczkowe mogły wykonywać tę identyfikację raz - albo przy zawieraniu umowy o kredyt (o czym mowa w pkt. 2), albo przy zawieraniu umowy o charakterze ciągłym, na mocy której są udzielane kredyty (o czym stanowi pkt 3).

Opcjonalnie, można również rozważyć usunięcie słowa „łącznie”, które pozwoli na powyższą interpretację lub jednoznaczne wpisanie w uzasadnieniu do ustawy, że w przypadku zrealizowania ust. 3, ust. 2 uznaje się za spełniony.

KL/238/103/AM/2023

member of

member of

Konfederacja Lewiatan
ul. Zbyszka Cybulskiego 3
00-727 Warszawa

tel. +48 22 55 99 900
lewiatan@lewiatan.org
www.lewiatan.org.

NIP 5262353400
KRS 0000053779
Sąd Rejonowy dla
m. st. Warszawy w Warszawie XIII
Wydział Gospodarczy